

На основу члана 179. став 4. Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС”, бр. 41/09 и 53/10),

Министар здравља доноси

ПРАВИЛНИК

о ближим здравственим условима које морају да испуњавају возачи одређених категорија моторних возила

"Службени гласник РС", број 83 од 9. новембра 2011.

Члан 1.

Овим правилником прописују се ближи здравствени услови које морају да испуњавају возачи одређених категорија моторних возила.

Члан 2.

Здравствени услови које возачи моторних возила морају да испуњавају за управљање моторним возилом (телесна и душевна способност) утврђују се према врсти и степену телесног – душевног стања, обољења, повреде и оштећења као и према категорији моторног возила којим возач управља.

Члан 3.

Возачи моторних возила према категорији моторних возила, разврставају се, у смислу овог правилника, у две групе, и то:

- 1) у прву групу: возачи моторних возила категорија А, А1, А2, АМ, В, В1, ВЕ и ВЕ којима управљање моторним возилом није основно занимање;
- 2) у другу групу: возачи моторних возила категорија А, А1, А2, АМ, В, В1, ВЕ, ВЕ, С, С1, С1Е, СЕ, D, D1, D1Е и DE којима је управљање моторним возилом основно занимање.

Члан 4.

Возачи моторних возила из прве групе сматрају се способним за управљање моторним возилом, ако не болују од неке од следећих болести и ако немају неку од следећих повреда или телесних оштећења:

1) психолошка, психијатријска и неуролошка стања и обољења:

- (1) психомоторни и сензомоторни поремећаји који се манифестују као смањена визуомоторна координација, психомоторна и сензомоторна успореност,
- (2) облици интелектуалне инсуфицијенције испод граничног нивоа без обзира на етиологију,
- (3) трајне промене когнитивних функција које се манифестују као: сметње, смањење или одсуство пажње и концентрације и поремећаји опажања,

мишљења и памћења, као и пролазне промене когнитивних функција за време њиховог трајања,

(4) манифестни неуротски поремећаји и психичка стања, укључујући и посттрауматске стресне поремећаје, ако утичу на безбедно управљање моторним возилом,

(5) изразити поремећаји структуре личности који се испољавају као склоност неприлагођеном понашању, социјална и емоционална незрелост и нестабилност,

(6) алкохолизам, осим медицински контролисаних случајева код којих се не испољавају психичке промене или неуролошке компликације уз апстинирања од најмање шест месеци,

(7) токсикоманија, осим медицински контролисаних случајева код којих се не испољавају психичке промене или неуролошке компликације уз апстинирања од најмање 12 месеци,

(8) акутне психозе, без обзира на етиологију или хроничне психозе са израженим резидуалним или регресивним променама,

(9) стања и обољења која се манифестују поремећајима координације, ригором, тремором, хореатичним и атетотичним покретима (мултипла склероза, Вилсонова болест, Паркинсонова болест, пирамидне и екстрапирамидне болести, парализе и паралитички синдроми итд) која утичу на безбедно управљање моторним возилом,

(10) сви облици епилепсије, осим медицински контролисаних случајева у којим се, без терапије, напади не појављују најмање две године,

(11) неуролошка стања, обољења, повреде и аномалије живаца и мишића, које утичу на безбедно управљање моторним возилом, а за која се не може на одговарајући начин адаптирати возило,

(12) тумори централног нервног система и осталих локализација најмање две године од завршетка терапије без неуролошких дефицита и епилептичних напада,

(13) стање после повреде мозга, са психичким и неуролошким последицама, осим ако последице не утичу на безбедно управљање моторним возилом,

(14) стање после повреде мозга, са неуролошким знацима и симптомима, осим медицински контролисаних случајева у току лечења и шест месеци од дана повреде,

(15) неспецифична и специфична запаљења, односно обољења нервног система која утичу на безбедно управљање моторним возилом, осим медицински контролисаних случајева у току болести и шест месеци од дана излечења,

(16) дефинитивни облици хемиплегије и хемипарезе, за које није могућа адаптација возила,

(17) обољења и повреде кичмене мождине са трајним последицама које онемогућавају безбедно управљање моторним возилом, а за која се не може на одговарајући начин адаптирати возило,

(18) прогресивна мишићна обољења, системска, цереброваскуларна и демјелинизирајућа обољења, анследне и стечене неуропатије које утичу на безбедно управљање моторним возилом,

(19) друга обољења и стања из области психологије, психијатрије и неурологија која утичу на безбедно управљање моторним возилом у саобраћају;

2) стања и обољења органа вида:

(1) некоригована или коригована оштрина вида у збиру на оба ока мора износити минимално 0,6 с тим да боље око мора имати минималну видну оштрину 0,5 и да је видно поље за свако око најмање 120 степени ширине у хоризонталној осовини и без апсолутних скотома у централном видном пољу у ширини од 20 степени од централне тачке фиксације,

(2) када се користи само једно око некоригована или коригована минимална оштрина вида мора бити 0,6 уз услов да је ширина видног поља најмање 140 степени у хоризонталној осовини и без апсолутних скотома у централном видном пољу у ширини од 30 степени од централне тачке фиксације,

(3) одсуство других обољења и стања органа вида која ремете функције вида за безбедно управљање моторним возилом у саобраћају;

3) стања и обољења органа равнотеже и слуха:

(1) сва обољења и стања примарног органа равнотеже чија се поремећена функција не може медицински успешно кориговати;

4) стања и обољења срца и крвних судова:

(1) урођена и стечена обољења срца и великих крвних судова која утичу на безбедно управљање моторним возилом у саобраћају,

(2) исхемијска болест срца док се лечењем не постигне стабилно стање које не утиче на безбедно управљање моторним возилом у саобраћају,

(3) поремећаји срчаног ритма и спровођења који самостално или у склопу других болести могу довести до губитка свести, уколико терапијски нису успешно решени,

(4) хипертензија са артеријским притиском $\geq 200/120$ mm Hg у мировању или артеријским притиском $\geq 180/110$ mm Hg и знацима оштећења крвних судова, ока, мозга, срца или бубрега док терапијски није успешно контролисана и док утиче на сигурно управљање возилом;

5) стања и обољења респираторног система:

- (1) која изазивају тешку респираторну, кардиореспираторну или срчану инсуфицијенцију (хронична опструктивна болест плућа, тежак облик бронхијалне астме и сл.),
- (2) друга обољења и стања органа за дисање која утичу на безбедно управљање моторним возилом у саобраћају;

6) болести гастроинтестиног и уринарног система:

- (1) тешка обољења желуца, јетре или бубрега услед којих могу да наступе колике, односно коматозна стања,
- (2) стање после трансплантације бубрега без обзира на стање бубрежне функције;

7) обољења ендокриног система:

- (1) дијабетес мелитус компликован очним, нервним или кардиоваскуларним поремећајима и некомпензованом ацидозом,
- (2) тешки облици хипертиреозе и хипотиреозе који се лечењем не могу кориговати до нивоа безбедног управљања моторним возилом,
- (3) тешки облици хипер и хипоаденокортицизма,
- (4) друга обољења и стања ендокриног система која утичу на безбедно управљање моторним возилом;

8) болести крвног система:

- (1) малигне хемопатије и ретикулозе, осим ако лекар специјалиста хематолог изричито не нагласи да је лице способно за безбедно управљање моторним возилом,
- (2) друга обољења и стања крви и крвотворних органа која утичу на безбедно управљање моторним возилом у саобраћају;

9) обољења коже:

- (1) обољења и стања коже која могу битно утицати на безбедно управљање моторним возилом;

10) стања и обољења коштаног система и локомоторног апарата:

- (1) сва стања, обољења и повреде коштаног и меког ткива којима је проузрокован потпун или делимичан недостатак екстремитета или одузетост, укоченост, атрофија, смањена моторна снага, искривљења, скраћења екстремитета и сл. која утичу на безбедно управљање моторним возилом,
- (2) хронична запаљењска обољења коштаног-мишићног система која и поред предузетог лечења утичу на безбедно управљањем моторним возилом,

(3) деформитети, контрактуре или недостаци дела или целог екстремитета који ремете функцију у мери да се на може на одговарајући начин адаптирати возило,

(4) друга обољења и стања коштаног система и локомоторног апарата која утичу на безбедно управљање моторним возилом.

Члан 5.

Возачи моторних возила друге групе сматрају се способним за управљање моторним возиом ако, поред услова из члана 3. овог правилника испуњавају и услове да не болују од неке од следећих болести и ако немају неку од следећих повреда или телесних оштећења:

1) психолошка, психијатријска и неуролошка стања и обољења:

(1) сви облици смањене интелектуалне ефикасности без обзира на етиологију,

(2) алкохолизам, осим медицински контролисаних случајева код којих се не испољавају психичке промене и неуролошке компликације уз апстинирања од 4 године,

(3) токсикоманија, осим медицински контролисаних случајева код којих се не испољавају психичке промене и неуролошке компликације уз апстинирања од најмање 5 година,

(4) сви облици епилепсије и други поремећаји свести,

(5) неуролошка стања, обољења, повреде и аномалије живаца и мишића, који утичу на безбедно управљање моторним возилом, без обзира на могућу адаптацију возила,

(6) стања после потреса мозга, до шест месеци, зависно од тежине потреса,

(7) хемиплегије и хемипарезе, без обзира на могућу адаптацију возила,

(8) обољења и повреде кичмене мождине, са последицама које онемогућавају безбедно управљање моторним возилом, без обзира на могућу адаптацију возила;

2) стања и обољења органа вида:

(1) некоригована или коригована оштрина вида у збиру на оба ока мора износити минимално 1,4 с тим да боље око мора имати минималну видну оштрину 0,8 а некоригована сваког ока не сме бити мање од 0,5; ако се оштрина вида постиже употребом корекционих сочива (корекционе наочари или контактна сочива) корекција не сме бити већа од $\pm 6,0$ диоптрија сверичног еквивалента, а некоригована видна оштрина сваког ока мора бити најмање 0,05,

(2) ширина видног поља сваког ока мора бити у хоризонталној осовини минимално 140 степени и без апсолутних скотома у централном делу видног поља у ширини од 30 степени од централне тачке фиксације,

- (3) одсуство колорне анопије,
- (4) присуство бинокуларног вида уз одсуство бинокуларних диплопија,
- (5) очувана адаптација на таму и реадaptација на заблештење,
- (6) одсуство других обољења и стања органа вида која ремете функције вида за безбедно управљање моторним возилом у саобраћају;

3) стања и обољења органа равнотеже и слуха:

- (1) оштећење слуха на оба ува веће од 40 dB на фреквенцијама од 500, 1000, 2000 и 4000 Hz,
- (2) у случају да је стање слуха на једном уву потпуно уредно, а на другом уву губитак прелази 50 dB на фреквенцијама од 500, 1000, 2000 и 4000 Hz;

4) стања и обољења срца и крвних судова:

- (1) блок леве гране Хис-овог снопа са сумњом на исхемијску етиологију;
- (2) синдроми преексцитације компликовани аритмијама,
- (3) поремећаји ритма и спровођења лечени уградњом електростимулатора или на други начин 6 месеци од интервенције уз услов да не утичу на безбедно управљање моторним возилом у саобраћају,
- (4) болести срца с поремећајима ритма леченим атријалним или кардиовертер дефибрилатором,
- (5) исхемијска болест срца са компликацијама,
- (6) хипертензија са артеријским крвним притиском $\geq 180/110$ mm Hg,
- (7) урођене и стечене мане срца са ејекционом фракцијом $< 50\%$;

5) стање и обољења респираторног система:

- (1) активна туберкулоза плућа,
- (2) хронична опструктивна болест плућа тешког степена (FEV1 $< 50\%$ норме),
- (3) хронична рестриктивна вентилаторна инсуфицијенција без обзира на етиологију са VC $< 50\%$ норме,
- (4) хронична плућна инсуфицијенција у мировању без обзира на етиологију,
- (5) малигна обољења плућа и плеуре 2 године након лечења;

6) обољења ендокриног система:

- (1) сви облици дијабетес мелитуса, осим оних који се компензују дијетом и оралним антидијабетикима под условом да су под сталном медицинском контролом и без компликација,
- (2) тешки облици хипертиреозе,

(3) изражени хипер и хипоаденокортицизам;

7) болести крвног система:

(1) малигне хемопатије и ретикулозе,

(2) анемије тешког степена и хеморагични синдром,

(3) тешки поремећаји коагулације;

8) стања и обољења коштаног система и локомоторног апарата:

(1) сва стања, обољења и повреде коштаног и меког ткива, којима је проузрокован потпун или делимичан недостатак екстремитета или одузетост, укоченост, атрофија, смањена моторна снага, искривљења, скраћења екстремитета и слично уз услов да утичу на безбедно управљање моторним возилом,

(2) деформитети, контрактуре или недостаци дела или целог екстремитета који ремете функцију екстремитета без обзира на могућност адаптације возила;

9) друге болести и стања која утичу на безбедно управљање моторним возилом:

(1) стања после трансплантације органа или уградње имплантата само уз посебну сагласност лекара специјалисте уз услов да не утичу на безбедно управљање моторним возилом.

Члан 6.

Возачи моторних возила из прве групе могу се сматрати способним за управљање моторним возилом и у следећим случајевима:

1) када користе само једно око, под условом да је прошло 12 месеци од дана губитка функција другог ока;

2) када су потпуно глуви, под условом да свој недостатак функционално компензују;

3) када болују од дијабетес мелитуса и примају инсулин, под условом да се налазе под сталном медицинском контролом и да су без компликација.

Кандидати за возаче, односно возачи моторних возила друге групе могу се сматрати способним за управљање моторним возилом и у следећим случајевима:

1) када им је коришћење контактних сочива дозвољено уз посебну сагласност лекара специјалисте за очне болести;

2) када потребну оштрину слуха постижу употребом селективног амплификатора.

Члан 7.

Ако се на здравственом прегледу утврди да возач моторног возила болује од једне од болести или има једну од повреда или телесних оштећења наведених у овом правилнику, оцењује се као неспособан за управљање моторним возилом под условом:

- 1) да утврђена болест, повреда или телесних оштећења потпуно искључује безбедно управљање моторним возилом или може проузроковати изненадну неспособност;
- 2) да евентуалне функционалне поремећаје није могуће компензовати.

Члан 8.

Возач моторног возила који потребну оштрину вида, односно потребну оштрину слуха, одређену овим правилником, постиже употребом корекционих сочива (корекционих наочара или контактних сочива), односно слушног амплификатора, дужан је да за време управљања моторним возилом носи корекциона сочива, односно слушни амплификатор. Употреба корекционих сочива, односно слушног амплификатора мора бити назначена у уверењу о здравственој способности возача моторног возила и возачкој дозволи.

Возач моторног возила чија је способност за управљање моторним возилом условљена адаптираним возилом мора имати потврду да је адаптација возила којим управља извршена адекватно повреди или телесном оштећењу који су назначени у уверењу о здравственој способности возача моторног возила и у возачкој дозволи.

Члан 9.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о здравственим условима које морају испуњавати возачи моторних возила („Службени лист СФРЈ”, број 5/82).

Члан 10.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Број 110-00-343/2011-14

У Београду, 27. октобра 2011. године

Министар,

проф. др **Зоран Станковић**, с.р.